

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2002-10-24

Näringsdepartementet

Enheten för energi, skog och basindustri

Departementssekreterare

Pernilla Axelsson

Telefon 08-405 22 09

Telefax 08-405 22 80

E-post

pernilla.axelsson@industry.ministry.se

Rapport om mål för användningen av el producerad med förnybara energikällor

Bakgrund

Enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/77/EG om främjande av el producerad från förnybara energikällor på den inre marknaden för el skall medlemsstaterna senast den 27 oktober 2002 offentliggöra en rapport med nationella vägledande mål för den framtida användningen av el producerad från förnybara energikällor uttryckt som en procentuell andel av elanvändningen för de följande tio åren. I rapporten skall också redogöras för de åtgärder som vidtagits och som planeras på nationell nivå för att uppnå de nationella vägledande målen. När målen fram till 2010 fastställs skall medlemsstaterna ta hänsyn till de referensvärden som återfinns i direktivets bilaga, och se till att dessa mål är förenliga med de nationella åtaganden som gjorts i samband med gemenskapens åtaganden rörande klimatförändringar i enlighet med Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.

Nationellt mål

Den svenska regeringen presenterade i mars 2002 proposition *Samverkan för en trygg, effektiv och miljövänlig elproduktion* (prop. 2001/02:143). I propositionen föreslogs ett nationellt mål för el från förnybara energikällor. Målet är att användningen av el från förnybara energikällor skall öka med 10 TWh från 2002 års nivå till år 2010. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag. Propositionen föregicks av en lagrådsremiss innehållande förslag till ett kvotbaserat certifikatsystem för främjande av el från förnybara energikällor. I lagrådsremissen presenterades kvoter fram till år 2010. (Enligt lagrådets yttrande över remissen så behövdes ytterligare kompletterande analyser kring certifikatsystemet göras och därför ingick lagförslaget inte i propositionen.)

Det mål som riksdagen beslutade innebar en ökning av användningen av el från förnybara energikällor med 10 TWh från 2002 års nivå till år 2010 och om det visar sig att det går att höja ambitionsnivån är avsikten att målet skall höjas till en ökning med 15 TWh till år 2012.

Den kvotutveckling som presenterades i lagrådsremissen (10 TWh) redovisas, inklusive storskalig vattenkraft och omräknat till en andel av totala elanvändningen i landet, i följande tabell:

År	Andel förnybar el av total elanvändning, %	El från förnybara energikällor, TWh	Total tillförsel, brutto *
2002	45,3	69,5	153,4
2003	45,2	69,9	154,7
2004	45,8	71,2	155,6
2005	46,7	73,2	156,6
2006	47,8	75,2	157,3
2007	48,5	76,7	158,1
2008	49,0	77,9	158,9
2009	49,3	78,7	159,7
2010	49,5	79,5	160,5
2011	51,0	82,2	161,2
2012	52,5	84,9	161,8

* Beräknat som summan: [nettoproduktion + import – export + egenförbrukning]

Åtgärder att nå uppställt mål

I propositionen *Samverkan för en trygg, effektiv och miljövänlig elproduktion* (prop. 2001/02:143) presenterade regeringen en principutformning av ett elcertifikatsystem. Detta system är enligt regeringens förslag det främsta medlet att nå de uppställda målen. Avsikten är att elcertifikatsystemet skall träda i kraft den 1 maj 2003 och regeringen avser återkomma till riksdagen i denna fråga.

Vid sidan om elcertifikatsystemet föreslås i propositionen (prop. 2001/02:143) särskilda åtgärder för vindkraften. Dessa åtgärder består av tre delar; stöd till teknikutveckling och marknadsintroduktion, ett nationellt planeringsmål om en årlig produktionskapacitet på 10 TWh år 2015 och ett övergångsstöd i form av en avtrappad miljöbonus. Syftet med teknikutveckling och marknadsintroduktion i samverkan med näringslivet är att på sikt minska kostnaderna för nyetablering av vindkraft i havs- och fjällområden. Planeringsmålet ger förbättrade möjligheter att synliggöra vindkraftsintresset i fysisk planering och vid tillståndsprövning. Det är alltså ett uttryck för ambitionsnivån när det gäller att skapa förutsättningar för en framtida vindkraftsutbyggnad.

Uppdrag, regelförenklningar m.m.

Vid sidan om elcertifikatsystemet har regeringen vidtagit en rad åtgärder för att underlätta utbyggnaden av den förnybara elproduktionen.

Energimyndigheten fick i maj 2002 i uppdrag att efter samråd med Svenska kraftnät lämna förslag på åtgärder som behöver vidtas med anledning av att direktivet 2001/77/EG skall kunna genomföras i svensk lagstiftning. Uppdraget skall redovisas senast den 31 oktober 2002.

Den stora potentialen för utbyggnaden av ny förnybar elproduktion i Sverige finns för vindkraft i havs- och fjällområden. För att klarlägga förutsättningarna för en sådan utbyggnad har regeringen givit ett antal uppdrag till olika myndigheter. Bl.a. har Svenska kraftnät haft i uppdrag att redovisa effekterna av en storskalig utbyggnad av vindkraft till havs och i fjällområden på elsystemets prestanda m.m. Andra uppdrag har gått till Naturvårdsverket, Fiskeriverket, Riksantikvarieämbetet, Försvarsmakten och Boverket. Regeringen avser göra en bedömning av möjligheterna till och konsekvenserna av en storskalig utbyggnad av vindkraft i havs och fjällområden och vid behov återkomma till riksdagen i denna fråga.

I juni 2002 tillkallade regeringen en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att se över plan- och bygglagstiftningen samt lämna förslag till de lagändringar som behövs. Kommittén skall bl.a. utvärdera gällande lagstiftning enligt artikel 6 i direktivet 2001/77/EG som bl.a. anger att medlemsstaterna skall utvärdera nuvarande lagar och författningar för att hinder i lagstiftningen eller andra hinder för en ökning av el producerad från förnybara energikällor skall undanröjas. (Uppdraget gäller dock enbart de delar som berör plan- och bygglagstiftningen.) Kommittén skall redovisa denna del av uppdraget senast den 30 juni 2003.